

komme med Møllekornet, kun behøve at holde udenfor Døren, medens man bærer Kornet ind og lader det male, medens Hestene staae for Vognene, og saa føre hjem strax med det malede Korn. En saadan hurtig Expedition vil ikke finde Sted i det Tilfælde, at vi skulle have Møllerne udparcellerede i Smaamøller. Hvad Concurrencen angaaer, da troer jeg, at den allerede er tilstrækkelig, meget tilstrækkelig. Man har sagt, at det danske Møllevesen ikke staaer paa noget fuldkomment Trin. Jeg kjen-der Noget til Møllevesenet ogsaa i andre Lande, og har søgt at gjøre mig bekendt med det i fremmede Lande, i Særdeleshed i den sidste Tid; men jeg troer, at de danske Møller have Fortrin for de fleste andre. Naar vi spørge om, hvor Møllevesenet staaer paa det højeste Punkt af Fuldkommenhed, faae vi i Almindelighed til Svar: i Frankrig. De fran-ske Møller med deres Marmorstene og Rjole-apparater kunne vel knibe Hvedestallen noget stærkere og frembringe lidt mere Meel, og Rjoleapparatet er ogsaa godt, især naar man vil indpakte Meel til Forsendelse, hvorimod de ellers ikke have nogen væsentlig Betydning. Hvad Rugmalingen angaaer, troer jeg, at de danske Møller ere saa fortrinlige, som nogen (S.). Vi bruge her rhinske Møllestene af 10 Dvarteers Størrelse, og de ere gode Red-skaber til at formale fint og godt Rugmeel. Derimod har Erfaringen vist, at hvor Mølle-næringen er fri, tildeels her i Landet paa Der og tildeels i Nabolandene, der er der op-staaet en stor Mængde af smaa flette Møller, og at Malingen ikke bliver noget Sted saa flet udført, som paa disse Steder, fordi de Folk, som skulle besørge den, kun have en lille Capital, eller ere Saadanne, som drive Mølle-næringen ikke som Hovednæring eller som Haand-tering. Hvad Dampmøllerne angaaer, da troer jeg ikke, at de ville komme til at udøve nogen Indflydelse paa Landet; thi det fordrer i Al-mindelighed for stor Capital til at Anlægget kan forrente sig, og der udføres betyde-lige Reparationer, som det er vanskeligt at faae udført paa Landet, da de kun kunne ud-føres af Maskinarbejdere. Jeg tillader mig saaledes af ovenstaaende Grunde at indstille til det ærede Things Bedømmelse, om det ikke

var rigtigere for Tiden at lade den omhand- lede Paragraph, som tilstøder almindelig Mølle-næring, udgaae af Udkastet.

M. P. Bruun: Mine Ansøelser ere rigtignok saa aldeles modsatte den sidste ærede Talers, som de vel kunne være. Jeg har glæ- det mig meget over at see dette Udkast frem- komme; thi det forekommer mig at være en Begyndelse til Udførelsen af det, som Grund- loven har lovet os (S.), en Begyndelse, som har ladet temmelig længe vente paa sig; men min Glæde er bleven noget formindsket ved at see de betydelige Indskrænkninger, som Udval- get har foreslaaet, og ved at høre den stærke Modstand, som det synes, at dette Lovudkast skal finde. Den høitærede Indenrigsminister har allerede anført saa udtømmende Grunde for Udkastets Principer, at jeg ikke skal gaae videre ind derpaa, men henholde mig til ham. Han har talt fra Regjeringens Standpunkt; mig maa det være tilladt at tilføie nogle Ord fra mit Standpunkt som almindelig Statsbor- ger. Jeg vil da bede de ærede Herrer at gjen- kalde i deres Erindring — det turde maaskee være nødvendigt, — hvad § 88 i Grundloven siger. Den siger nemlig: „Alle Indskrænkni- ger i den frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov.“ Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der staaer ikke „naar det almene Vel kræver det, skulle Indskrænkni- gerne i den lige og frie Afgang til Erhverv hæves“; men der staaer „alle Indskrænkninger i den frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves.“ Det gjør fra mit Standpunkt ikke nogen synderlig Forskjel; thi jeg troer, at det almene Vel kræver, at disse Indskrænkninger hæves; men ligeover for de ærede Herrer Mod- standere af Lovudkastet gjør det en ikke ubety- delig Forskjel. Vi, som ere for Loven, paa- staae, at disse Indskrænkninger skulle hæves, fordi de ikke ere begrundede i det almene Vel; det er de andre Herrer, der skulle føre Beviset for, at det almene Vel fordrer disse Indskrænkni- ger, og det er ikke os, der skulle føre Beviset for, at det almene Vel kræver deres Ophævelse. Jeg troer nu, at det vil falde vanskeligt for de Herrer Modstandere af Loven at føre dette